

IMPURUM

PETER DRAGOMIROV POPOV

Colofon

Titel	Impurum
Auteur	P.D. Popov
Eindredactie	Hannah van der Meulen
Omslag	Sandor Weijn
Uitgever	Boukephalos
ISBN/EAN	978-90-9037833-6
NUR	300
Vormgeving	Sandor Weijn
Kaart	Saumya Singh
Drukwerk	De Boekdrukker, Amsterdam

Eerste druk © 2024

Contact popov@impurum.com

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever, auteur, illustrator en fotograaf.

VOOR OSCAR EN SOPHIA

VOORWOORD

Het vergeven van tekortkomingen is makkelijk, behalve tussen ouders en kinderen.

Opgevoed worden met de hoge verwachtingen van ouders is verschrikkelijk; opgevoed worden zonder enige verwachting is absoluut verwoestend voor ieder karakter.

Niet elk huwelijk is het resultaat van liefde en niet elke liefde resulteert in een huwelijk.

Critici en kunstenaars zijn zoals bloemen en de zon; bloemen kunnen niet bestaan zonder zonlicht, maar zonder bloemen zou niemand weten welke schoonheden de zon kan schenken.

Critici zijn de beste vrienden van kunstenaars. Andersom geldt dit zelden.

Vraag nooit aan iemand wat de schrijver heeft bedoeld, dat is niet het antwoord dat je zoekt.

Elke vorm moet spot en originaliteit bevatten, anders is het enkel kunst.

De enige oprechte verering van een vorm is de mislukte poging tot het verbeteren ervan.

Het veranderen van een vorm, of het verzinnen van een nieuwe vorm, is of een teken van genialiteit of van moedeloosheid.

Meesterschap is het verfijnen van een vorm.

In niets geloven geeft ongelimiteerde vrijheid en de zekerheid van een teleurstellend leven.

Het vergeven van andermans superioriteit is de enige ware vorm van vriendschap.

Vertel meer dan je moet en minder dan je kan.

BUITENSTEDELIJKE
GEBIEDEN
▶▶▶

◀◀◀
MEEK VAN KURAGO

IMPURUM

BOEK I

I

DE THUISKOMST

Schoonheid leeft nooit in vrede. Ze moet verlichten zonder te verstompen. Ze moet gestadig zijn tijdens alteratie. Ze moet glimlachend lijden.

Net voor middernacht reed de luxetrein La Chaise Décorative het eens zo futuristisch ogende centraal station van Wenen uit. De *privécoupés*, gekarakteriseerd door smaragdgroen beklede wanden, versierd met gouden fleur-de-lis, hadden iets weg van Victoriaanse theekamers. De schoonheid van dit vervoermiddel had in de loop der tijd de baan van een dalparabool gevolgd. Na de uitvinding van de stoomlocomotief schiep men treinen naar het evenbeeld van weelderige salons en exotische restaurants. De overdaad en het comfort overtuigden de bovenlaag van de westerse bevolking te bewegen richting de spoorwagens. In de daaropvolgende decennia verdween langzaam de acceptatie van nodeloos vertoon. Tegen het einde van de twintigste eeuw waren treinstellen armzalig praktisch van aard geworden; men kon er enkel, nauwelijks comfortabel, in zitten. Alleen dronken mensen en kleine kinderen konden zich er vermaken. Het doel was efficiëntie: iedereen kwam, soms vertraagd, aan op zijn bestemming.

La Chaise Décorative was het bewijs dat schoonheid altijd wint van nut. Mannen bewandelen dezelfde route in het leven. Ze zijn enkel goed gezelschap in hun jeugd of op hun oude dag. Bij vrouwen is dat net andersom. Slechts op twee punten in het leven komen ze elkaar tegen. Dat zijn de momenten waarop man en vrouw elkaar begripen. De rest is puur doorzettingsvermogen.

In coupé tweeëntwintig zaten twee jongens van midden twintig – vermoedelijk nog goed gezelschap. Hun gebogen zithouding verraadde hun vermoeidheid, of gebrek aan opvoeding. Dat soort zaken blijft altijd gissen.

Hun jeugdigheid werd blootgelegd door het onvermoeide enthousiasme bij het bespreken van banale zaken.

Sylv Chastre was zijn reisgenoot vurig aan het overtuigen van verifieerbare onjuistheden. Zoals een onervaren luisteraar betaamt, onderbrak Jule Vernosch het betoog constant met irrelevante vragen. Enkel de gelakte, kastanjebruine bedden gaven hun onrijpe dialoog enigszins waar- digheid.

‘Wat gaan we met onze ervaringen doen wanneer we eenmaal thuis zijn?’ vroeg Sylv, enigszins hopen- dat hij die vraag zelf zou mogen beantwoorden.

‘Het is niet alleen de vraag wat wij met onze nieuwe ervaringen gaan doen. Het is de vraag wat deze ervaringen met ons doen. Staan we nog versteld van ons bescheiden kasteel nadat we Sintra hebben gezien? Smaakt het vlees van *Het Gebeten Kalf* nog hetzelfde, nu we Florence hebben geproefd? Kunnen wij onszelf nog onschuldig noemen na te hebben gezien hoe Echo’s moeten leven?’

Jule keek lichtelijk trots richting Sylv, overvallen door de raakheid van zijn eigen vraag. Zijn samengeknepen ogen en omhoog gekrulde mondhoeken gaven weg dat reacties zoals deze ongewoon waren voor hem.

Sylv draaide zijn hoofd en bestudeerde het passerende landschap, voornamelijk bestaand uit beuken en zomereiken, dat nog net zichtbaar was langs het spoor.

‘Op dezelfde manier als dat ik geniet van *De Bestolen Gier* nadat ik op een luxueuze bruiloft ben geweest,’ antwoordde hij, niet uit het veld geslagen door de quasifilosofische vraag van zijn vriend. ‘Alles voelt in Impurum minder dreigend aan dan in de rest van Europa. Je zintuigen krijgen thuis rust. Al zijn sommige steden enigszins hersteld, het is niet zoals op de oude foto’s. Mensen zijn nog steeds op zoek naar de eerste levensbehoefte in plaats van de laatste.’

Sylv had zich ten doel gesteld nooit verrast te worden door een vraag. Zelfs als hij de vraag niet verwachtte, of geen antwoord wist, reageerde hij vol zelfvertrouwen. Hij gebruikte de tijd waarin hij zijn antwoorden uiteenzette om na te denken over het echte antwoord. Hij vond het verbazingwekkend hoe veel mensen genoeg namen met zijn eerste antwoorden. De originaliteit hiervan overviel hemzelf ook vaak. Zo was hem eens, toen hij jonger was, door de schoolmeester gevraagd hoe hij zijn stad wilde dienen.

‘Het dienen van steden is vereenzelvigd met mijn stamboom,’ had Sylv geantwoord. ‘Het is voor mij geen enkel probleem de taken voort te zetten die mijn voorouders mij hebben nagelaten.’

Wat zijn vader betreft had Sylv gelijk. Hij vervulde inderdaad een belangrijke functie in Impurum. Zijn grootouders, vergezeld door alle overige leden van zijn stamboom, waren daarentegen simpele landbewerkers die nooit – in ieder geval niet noemenswaardig – een stad hadden gediend.

‘Denk je dat Oro ons heeft gemist?’ vroeg Jule, krabbend aan zijn wang. Als hij het gevoel had dat hij een loze vraag stelde, krabde Jule altijd met zijn rechterhand aan zijn linkerwang.

‘Hij hoeft ons niet te hebben gemist om blij te zijn ons weer te zien,’ antwoordde zijn blonde metgezel. ‘Het is jammer dat hij niet mee kon gaan, maar het had ook een ongebalanceerd gezelschap opgeleverd. Als je met minder dan vijf mensen op reis gaat, moet je altijd zorgen voor een even aantal reizigers.’

‘Wij hebben vaak dingen met z’n drieën gedaan,’ zei Jule. ‘Wat is daar mis mee?’

‘Drie is altijd een te veel of een te weinig,’ antwoordde Sylv.

Jule probeerde direct een voorbeeld te bedenken dat Sylvs stelling zou verwerpen. Sylv deed het tegenovergestelde. Na een kleine stilte beseften beiden wat er gaande was en besloten ze, zonder een woord te wisselen, de strijd te staken.

‘Oro is volwassen aan het worden,’ vervolgde Sylv. ‘Hij wil steeds meer als volwaardige Vyntari worden gezien. Als ik Nea mag geloven, is dat geen pretje. Daardoor ziet Oro geen avontuur meer in alledaagse zaken. Een paperclip is voor hem een paperclip, niet de sleutel tot een goedgevulde kluis.’

‘Denk je dat de stad veranderd is in de afgelopen zes maanden?’ ging Jule verder. De stellingen van Sylv konden hem niet meer verrassen, behalve als ze gemeend en normaal waren.

‘Prins Kyzo wordt onder druk gezet om het aantal binnenstromende Echo’s te verhogen, zodat wij economisch kunnen groeien,’ liet Sylv zich, ditmaal niet gefabriceerd, ontvallen. ‘Mijn vader heeft mij verteld dat focus op economische groei altijd offers vergt.’

Jule dacht na over de veranderingen die hij, ondanks zijn geringe leeftijd, had meegemaakt in Impurum. Hij dacht na over de lessen

Omgaan met Nieuwe Mensen die hij als kleuter op school moest volgen. ‘We zijn in een bijzondere positie beland. Wie had ooit kunnen voorspellen dat Impurum het middelpunt van de moderne beschaving zou worden. De dynastie was een kwart eeuw geleden bijna opgeheven. Men had geen behoefte aan fossiele tradities. Zo luidde de kwalificatie volgens mij. Fossiele tradities.’

‘Beschaving?’ riep Sylv uit, zijn armen in de lucht gooiend. ‘Beschaving is een groot woord, Jule. Dat iets niet barbaars is, zoals het andere wat we onderweg hebben gezien, betekent nog niet dat je het een beschaving kan noemen. Het is een prestatie dat we er nog zijn. En nu al, zo snel, hebben we weer een hoge pet op van onze plek in de voedselketen. Ik voel mij meer zoals de laatste walvis zich moet hebben gevoeld vlak voordat hij gevangen werd. Misschien zwom hij, voor zijn gevoel, wel in aangenaam water. Dat weerhield de mens er niet van hem te vangen. Het meest beschaafde wat wij mensen kunnen doen, Jule, is er niet meer zijn.’

Jule keek onderzoekend naar Sylv, zichzelf afvragend wat deze vergelijking te maken had met het onderwerp. Sylvs eeuwige zoektocht naar originaliteit kon vermoeiend zijn. Je hoorde altijd iets nieuws, maar zelden hetgeen waar je naar op zoek was.

‘Er wordt niet meer op ons gejaagd, Sylv,’ zei hij rustig. ‘Leg je erbij neer.’

‘Merkwaardig dit te horen uit de mond van de man wiens leven ik meermaals heb moeten redden in de afgelopen maanden.’ Sylv legde beschuldigend en berustend zijn arm op Jule’s schouder. ‘Laten we nu nog even slapen. Ik wil fit zijn morgen. Ik heb Nea maanden niet gezien en ik zou haar levenslust niet durven te beantwoorden met gegeeuw.’

Jule had de kracht, noch de overtuiging, om duidelijk te maken dat hij ontevreden was met de uitkomst van het gesprek. Hij besloot daarom demonstratief te gapen, alsof hij het eens was met Sylvs besluit om het gesprek hier te beëindigen.

Sylv zette het raam op een kier. De koude, frisse lucht overviel hem; ze moesten uren in hun eigen mannengeur hebben gezeten, zonder iets te merken. Hij klikte het coupé-licht uit en wenste Jule een goede nacht.

‘Welterusten Moby.’

*

Om zes over half zes in de ochtend werd La Chaise Décorative met een oorverdovend knarsend geluid tot stilstand gebracht. De machinist had aan de noodrem getrokken. De trein was op dat moment ongeveer drie kilometer verwijderd van het keizerlijke Impurum en werd omgeven door gras-, maïs- en tarwevelden aan de ene kant en hoge pijnbomen en struikgewas – bestaand uit wilde lijsterbes, sporkehout en hazelaar – aan de andere kant. Het enige spoor dat naar de stad leidde, was gebarricadeerd. Dit gebeurde de laatste tijd wel vaker, omdat de Echo's ontevreden waren over het feit dat ze niet tot de stad werden toegelaten.

Treinverkeer had na de *Omwenteling* als een aorta tussen de grote steden gediend; het blokkeren ervan werd door de Echo's gezien als een waardevol pressiemiddel. De stadsbestuurders hadden samengewerkt om de spoorwegen te beveiligen en te onderhouden, waardoor enige vorm van veilige ruilhandel weer mogelijk was geworden. Waar de definitie van veilig nog enorm verschilde per stad, was hun doel gelijk: overleven.

Landelijk bestuur werd op het oude continent alleen nog in Zweden en Nederland gevoerd. Daar hadden de koninklijke families de monarchie in ere hersteld. Liam Kaetyll, de jonge koning van Groot-Britannië, die net de troon had bestegen na de langverwachte resignatie van zijn oma, Fannah Regina Kaetyll, was verjaagd en probeerde vanuit Canada zijn plek in London te heroveren. Zijn oudste bondgenoot, koning Willem van Nederland, hield die droom in leven. Hij had de fameuze Nederlandse vloot rondom het noordwesten van Europa opgesteld om de Mosdaqs – de machtige Finse bezetters van de Britse eilanden – van het continent af te houden. Als een vorm van dank hielden de vermogende steden op het vasteland zijn volk gevoed en zijn land beschermd.

‘Er is reeds contact gelegd met de CiPoli,’ klonk de stem van de machinist door de luidsprekers. ‘Blijft u rustig zitten tot u wordt geëvacueerd door onze beschermheren.’

Het jankende geluid van de stoppende trein had Sylv en Jule doen opschrikken. Ze zaten rechtop in bed. Zonder iets te zeggen schoof Jule het gordijn voorzichtig open. De dichtbegroeide omgeving gaf weinig weg van wat er aan de hand was buiten. De zon scheen en een op goed geluk rondfladderende vlinder gaf hem even het gevoel dat het om een vals alarm ging.

Sylv begon driftig zijn spullen te pakken en beval Jule hetzelfde te doen. ‘Ik had niet verwacht hier dezelfde ontevredenheid te treffen als

rondom de andere steden,' morde hij. 'Ik begin liever niet aan een reis, dan dat ik zo kort voor de finish moet eindigen. We lopen naar de stad!'

Jule sputterde licht tegen, maar pakte ondertussen zijn tas in; beide mannen waren binnen drie minuten klaar om te gaan.

'Als wij hen niet kunnen zien, is de kans groot dat zij ons ook niet in het oog krijgen,' merkte Sylv op. Zijn struisvogelpolitiek leek geen weerzin op te wekken bij de volgzame Jule. 'Ik ga niet wachten op de civiele politie. We kennen de geheime doorgangen en het is niet verkeerd om de omgeving buiten de stad te verkennen. Ik ben nog niet klaar voor volwassenheid.'

'Eerlijk gezegd ken ik geen van de geheime ingangen, Sylv,' zei Jule, zijn reisgenoot argwanend aankijkend. 'Ik dacht dat het enkel sensatieverhalen waren. Mythes. In deze versleten kleren zullen we in ieder geval niet opvallen buiten de trein. We lijken net Echo's.'

Nadat Sylv nog eenmaal zijn blonde krullen achterover had gestreken en een bevestigende blik op de spiegel wierp, klommen de jongens als twee behendige circuskinderen het nauwe treinraam uit. Jule wist zijn militair getrainde lichaam er net doorheen te persen. Het hoge gras, dat fungeerde als een gespreid bed, brak hun val. Met de hoge torens van het keizerlijk paleis – de Divan – als richtpunt, begaven de jonge mannen zich gebukt richting het noordelijke gedeelte van de stad. Langzaam verwijderden ze zich steeds verder van de trein, wiens inzittenden nog steeds geen last leken te hebben van aanvallende Echo's. Vier officieel geklede figuren verzamelden zich bij de laadruimte van de trein, maar het werd de jongens geenszins duidelijk wat daar precies gebeurde. Sylv besloot dat dit functionarissen van Impurum waren en besteedde hier verder geen aandacht aan. Hij wenkte Jule om gehurkt verder te bewegen.

'We hadden helemaal niet weg hoeven gaan hè, Sylv?' merkte Jule op nadat de jongens voldoende verwijderd waren van het vermeende gevaar. 'Wellicht was het gewoon een routinematige controle op illegale reizigers.'

'Het is ook nooit echt nodig om van een duikplank af te springen. Je hoeft nooit voor je plezier een boek te lezen en je overleeft het ook wel zonder hobby's zoals schilderen en verspringen. Toch doe je het. Waarom doe je dat eigenlijk? Wat is je motivatie? Denk je dat de Olympische Spelen ooit terug zullen komen? Denk je dat je een tweede Picasso wordt?'

'Jezus, Sylv, ik mag schilderen toch wel leuk vinden? Het was enkel een vraag.'

'De vraag is of je was blijven zitten als ik niet het raam was uitge-

klommen.’

‘Nee, graskruipen is niet een van mijn favoriete hobby’s als je dat bedoelt.’

‘Waarom ben je eigenlijk soldaat geworden, Jule?’

‘Omdat ik er goed in ben!’

Jule keek gegeneerd richting Sylv en draaide zich harkerig om. Sylv lachte ingehouden. Hij en Oro vonden deze eigenaardige eigenschap van Jule hilarisch. Hun vriend had moeite met het beëindigen van gesprekken. Hij vreesde dat hij zijn gesprekspartner zou kwetsen door de initiator van het einde te zijn, maar maakte daardoor gesprekseindes onnodig ongemakkelijk.

De ingang tot het noordelijke gedeelte van de stad was de *Limanpoort*, vernoemd naar een grootheid uit de daar aanliggende wijk *Sofya*. Deze wijk grensde verder aan de rivier *Elisyx* en de *Barisweg* – een van de hoofdwegen van Impurum – en werd gekenmerkt door een ordelijke inrichting. De indeling van het nieuwe gedeelte straalde dezelfde inspiratieloosheid uit als de straatindeling van midden-Manhattan; het stak onnodig wiskundig af tegen de artistieke indeling van de rest van de stad. Bij het bouwen van het oude gedeelte hadden de architecten zich meer vrijheid en minder liniaal veroorloofd. De enige wijk die minder levendig oogde dan Nieuw-Sofya, was de wijk *Karyu*. Deze wijk was bedoeld voor de militairen en de politie. Militairen en politiemensen hebben orde nodig. De wijk had orde, dus dat paste. In het nieuwe gedeelte van Sofya woonden weinig kunstenaars, veel middenstanders en geen enkel lid van de adellijke families. Het stadsdeel bestond uit eindeloze rijen hoge grijze flatgebouwen en in de zomer voelde het er nog steeds koud aan. De winter stond de wijk beter. Mensen kwamen zelden buiten en als ze dat toch deden, was het omdat ze onderweg waren naar een ander deel van de stad. Het was de grootste en meest praktische wijk van Impurum. Jule woonde in Nieuw-Sofya.

Zichzelf van het spoor, dat ook via de *Limanpoort* de stad binnenkwam, verwijderend, liepen Sylv en Jule richting het noordoostelijke deel van de stad. De oude, goudgele stadsmuur was de afgelopen jaren hersteld en het leek erop dat het stenen bouwwerk nu verder werd uitgebreid. Houten en ijzeren steigers streden om wie als eerste de wolken zou raken. De vele materiaaldragers die langs de muur voortbewogen om de torenhoge constructies van nut te voorzien, leken van een afstand op

een gediensig, op de wind bewegend, kleurrijk, zijden lint.

‘Ik ben blij dat de stad nog steeds even ijverig oogt als bij ons vertrek,’ merkte Jule op bij het zien van de inspanningen in de verte. Hij had besloten dat stil naast elkaar lopen erger was dan boos blijven. ‘Het lijkt erop dat we nog steeds wat te beschermen hebben,’ knipoogde hij verzoenend richting zijn vriend.

‘We moeten oppassen dat we de zon niet blokkeren,’ antwoordde Sylv met de twijfelachtige air van iemand die langer heeft weten te zwijgen. ‘Die muren zijn gigantisch aan het worden. Ik weet dat andere steden overspoeld worden met Echo’s die ze nog niet kunnen huisvesten, dat niet alleen de stadbewoners, maar vooral de Echo’s zelf daaronder lijden, maar wij hebben nog nooit indringers over de muren gehad. Is dit waar wij ons op moeten richten?’

‘Blijkbaar is het nodig, Sylv. Het is goed voor de economie om vakmensen aan het werk te houden.’

‘Oké, Lenin,’ antwoordde Sylv, niet overtuigd. ‘Welk signaal geeft Kyzo af aan de mensen die buiten de stad durven te gaan wonen? Is het niet zo dat de verhoging van de muren alleen aangeeft dat er wat te halen valt binnen de stad? De stad is al overbevolkt. Wie zal nu nog weg durven? En daarnaast hielpen de muren van Troje uiteindelijk ook niet. Ik pleit voor het vergroten van de stad buiten de oude muren en het beter beveiligen van onze handelsroutes. Hoe tegenstrijdig is het om meer mensen toe te laten om de economie te stimuleren en tegelijkertijd de muren om diezelfde stad steeds hoger te bouwen? Elk van die mensen zou het paard kunnen zijn. Waar andere steden in Europa gestaag lijken te herrijzen uit de as, lijkt de duisternis rondom onze parel steeds groter te worden.’

‘Het is logisch dat de Echo’s hierheen komen. Wij hebben verreweg het meeste te bieden. Ook helaas het meeste te verliezen,’ verzuchtte Jule, minder optimistisch dan hij de zin was begonnen.

De buitenmuren van de stad waren versierd met kleine uitkijktorens en willekeurig geplaatste renaissance-achtige beelden. Het waren geen mooie beelden; ze waren wat afgebrokkeld en niemand had de moeite genomen ze te herstellen. Zure regen, gewone regen en neutrale wind hadden de al niet zo mooie kunstpogingen nog minder fraai gemaakt. Alles wees erop dat de stad was gesticht uit noodzaak, niet uit grootsheid of uit machtsvertoon. De oorspronkelijke bouwers hadden de beelden, die in hun tijd verplicht waren, geplaatst en er nooit meer naar omgekeken.

Zelfs de klein uitgevallen torens hadden weinig praktisch nut; de ingangen waren dichtgemetseld om zelfmoordpogingen te ontmoedigen. De uitbreiding deed de muur lijken op een verkeerd gereconstrueerd gezicht na een ongeluk. Het was duidelijk te zien waar het origineel eindigde en waar het bedrog begon.

‘Hier ergens moet het zijn,’ zei Sylv een kleine driehonderd meter ten oosten van de poort. ‘Als we nu richting de muur lopen, komen we langs een van de ondergrondse passages.’

Voorzichtig wisselden de terugkomende reizigers kruipen in het lage gras af met gehurkt lopen waar de hogere beschutting dat toeliet. De beoogde plek naderend, kreeg Jule een dictaat over de locatie van het goed bewaarde geheim. De lage bebossing die beschutting gaf aan deze zijde van de muur was de ideale plek geweest om een doorgang te verbergen, vertelde Sylv. Zelfs in de winter, wanneer de bladeren van de bomen vielen, was het relatief veilig verscholen ten opzichte van andere mogelijke plekken om een dergelijke ingang te bouwen. Ook het aanleggen van de doorgang was hier makkelijker geweest, omdat men het ’s nachts onopgemerkt had kunnen doen. Volgens Sylv liep het gangenstelsel door tot het *Midwoudpark*, gelegen in de wijk *Böhnin*, aan de overzijde van de muur. Het altijd groenblijvende deel van het park verschool daar het andere uiteinde. De ondergrondse gang, een van de oudste van de stad, had geen last van de rivieren en was oorspronkelijk gebouwd om wijn de stad in te smokkelen. Fatsoensnormen in de oude tijd hadden gedicteerd dat notabele steden alcohol officieel zouden moeten verbieden. Omdat niemand, inclusief de toenmalige keizer van de stad, achter deze regel stond, maar iedereen, exclusief de toenmalige keizer, Impurum een fatsoenlijke stad vond, bedacht diezelfde keizer een list: formeel verbood hij de invoer van wijn, maar informeel gaf hij de opdracht tot het graven van deze tunnel, die formeel bedoeld was voor de snellere invoer van onmisbare midden. In werkelijkheid werd er alleen wijn, en soms bier, door deze tunnel binnengesmokkeld.

‘Je weet wel veel over dit geheime pad van je, Sylv. Weet je zeker dat je niet een stuk geschiedenis, dat ik niet kan nagaan, hebt verzonnen om de tijd te doden? Het doet mij denken aan dat verhaal van je over het Colosseum, dat zogenaamd een hommage is aan de pasta – oké, pastabord – van de moeder van de architect.’

‘Geloof wat je wilt,’ bracht Sylv zijn schouders ophalend uit.

Trots wees hij naar een tweetal bomen dat nog geen tien meter van de jongens aflag. Hij duwde Jule met zachte hand naar beneden en kroop richting de plek tussen de twee bomen. Hij veegde wat bladeren en takken weg totdat een groengelig luik met hendel tevoorschijn kwam. Jule, die verbaasd, opgewonden en bang tegelijk was, hielp met het verder ontbloten van de ingang. Ze tilden het luik gezamenlijk op en zagen een trap die leidde naar een verlichte ruimte. Het zwakke gele licht dat reflecteerde op de bruine aarde gaf de ruimte een uitnodigende bronzen gloed. Jule, die aanmerkelijk sterker was, hielp zijn vriend als eerste de trap af te komen.

‘Gooi het luik dicht,’ riep Sylv, ‘we willen hier geen vierde stadspoort creëren!’ Hij zei dit niet zozeer omdat hij vreesde dat Jule het luik achter hem open zou laten, maar omdat hij die zin altijd al had willen uitspreken. Jule voelde dit aan en sloot rustig het luik.

Beneden rook het naar net bewaterde planten. De zijkanten van de gang waren vochtig en onbedekt. De onder- en bovenkant waren geschraagd met houten latten. Er liepen kabels die enige verlichting van de gang mogelijk maakten. De jongens vervolgden hun pad door de smalle gang die volgens Sylv zou uitkomen bij een ruimte waar de gang zich splitste in drie andere gangen. Een daarvan leidde naar de stad. De andere twee had hij nooit bewandeld.

Halverwege de gang greep Jule plotseling de schouder van Sylv vast en legde zijn wijsvinger op diens lippen, ook al was hij niet aan het praten. Vanaf het andere einde van de gang was een onduidelijk geluid te horen. De jongens konden een mannenstem onderscheiden die orders leek te geven aan een of meerdere luisteraars, waarvan het onduidelijk was of ze de opdracht accepteerden of weigerden.

‘We moeten nu omdraaien,’ fluisterde Jule.

‘Ik ben hier nog nooit iemand tegengekomen,’ zei Sylv met een kleine glinstering in zijn ogen. ‘Als het Echo’s zijn, moeten we het melden aan de CiPoli. We moeten uitzoeken wie daar is!’

‘Aan de CiPoli?’ fluisterde Jule verbaasd. ‘We moeten dit direct aan Oro melden! Wij hebben beloofd zijn ogen en oren in de stad te zijn.’

‘Doe hem de groeten,’ klonk ineens een kalme, zware mannenstem achter hen.

De jongens verstijfden, Jule meer dan Sylv. Langzaam draaiden zij zich om. Daar stond een man van minstens een meter negentig in een driedelig, donkergrijs pak met zwarte schoenen. Hij droeg zijn steile

zwarte haar in een knot en had een vierkant gezicht met strakke mannelijke lijnen. Een onverzorgde stoppelbaard verraadde de tijdelijke afwezigheid van zijn dagelijkse routine. De jongens herkenden de man, zoals men een bekendheid herkent – constant twijfelend aan de echtheid van de waarneming. Sylv beseftte uiteindelijk als eerste dat degene die voor hen stond daadwerkelijk Daro Vyntari was. Hij was de vader van Nea Vyntari en daarmee de man die Sylv het meest probeerde te vermijden in heel Impurum. Belangrijker nog, Daro was de jongere broer van de heerser van Impurum, Kyzo Vyntari, en de oudere broer van Oro Vyntari, een van de beste vrienden van de twee jongens. Jule had een aantal extra seconden nodig om te beseffen dat hij Zijne Keizerlijke Hoogheid ontmoette in deze drassige omstandigheden.

‘Onze excuses meneer, het was niet onze bedoeling om gepakt te worden,’ probeerde Jule zenuwachtig. Het leverde hem een spottende blik van zowel Sylv als Daro op.

‘Dat zou inderdaad erg sadistisch van je zijn, Jule,’ antwoordde de grote man, zijn lach inhoudend.

‘U weet wie ik ben?’ Jule’s verbazing steeg. Hij krabde aan zijn baard. ‘Hoe ...?’

‘Ik weet wat ik moet weten,’ lachte Daro gul. ‘Maar eerst ga ik jullie uit deze tunnel begeleiden. Meneer Chastre, heeft Nea niet gezegd dat je deze tunnel alleen in het geval van allerhoogste nood mag gebruiken?’

Daro sprak mensen vaak onnodig met “meneer” of “mevrouw” aan, wat wees op twee mogelijkheden: of hij voelde zich superieur tegenover de ander, of hij voelde zich inferieur. Daro Vyntari voelde zich zelden inferieur tegenover wie dan ook. Hij probeerde vaak een gevoel van gelijkheid op te wekken wanneer hij met gewone mensen sprak. Dit mislukte altijd.

‘Het was een zaak van de allerhoogste nood, meneer Vyntari,’ antwoordde Sylv overtuigend. ‘In alle eerlijkheid, een hogere nood heb ik niet gekend! Onze trein richting de stad werd op klaarlichte dag overvallen en wij wisten maar net te ontsnappen. In het donker hadden wij deze route nooit genomen, maar in het licht – er was echt geen andere optie! Gelukkig kende ik deze tunnel ...’

Sylv schrok. Zijn brein verwerkte Daro’s opmerking over Nea later dan normaal. ‘U weet van mij en Nea? Ik zweer u dat ik niets –’

‘Het is al goed. Nea vertelt mij alles. De veiligheid van mijn dochter is belangrijker dan het volgen van achterhaalde regels. Zolang iedereen

denkt dat ik niet weet van jullie twee, is iedereen tevreden; of ik het daadwerkelijk weet of niet, daar is niemand in geïnteresseerd. Bovendien wordt van een prinses verwacht dat ze de regels tarta zolang ze jong is. Impuriërs vinden twee zaken onvergeeflijk: ongeïnteresseerde keizers en smetteloze prinses en prinsessen. En ik geloof dat ze bij het eerste nog weleens een oogje willen dichtknippen, zolang het tweede maar in orde is.’

Jule ontdekte bij Sylv een gezichtsuitdrukking die hij nooit eerder had gezien: een ingehouden lach, protest én instemming ineen.

‘Dacht je werkelijk dat het toeval is dat jij deze passage kent, heer Chastre? Ik heb het mijn dochter verteld, ervan uitgaande dat ze het met jou zou delen.’

‘Nee,’ antwoordde Sylv met gebogen hoofd.

‘Ik ben het met je eens,’ vervolgde Daro geamuseerd, ‘wij moeten deze delicate kwestie eens met jouw ouders erbij gaan bespreken.’

Sylv haalde opgelucht adem, al wist hij niet direct wat deze laatste opmerking precies betekende. Net zomin als hij wist hoe Daro Vyntari zijn vriend Jule kende. Op Oro na hield de keizerlijke familie altijd gepaste afstand tot het volk. Zelfs een relatie tussen een adviseurszoon en een prinses had daar weinig aan veranderd.

Jule was gestopt met het proberen te begrijpen of te ordenen van zijn waarnemingen. Dit was een van die momenten waarop het lichaam besluit dat het geen zin heeft om te vluchten of te vechten en de handdoek in de ring gooit, in de hoop dat het op een later moment weer kan opleven.

Door met zijn kin vooruit te wijzen, bracht Daro Vyntari de jongens weer in beweging. De volgende ruimte stond vol met scheppen, boren, kruiwagens en houten planken. Een groep mannen verplaatste de spullen naar de onbekende gangen. Zonder iets te zeggen, duwde Daro de jongens de gang in die naar de stad leidde en liep een stuk met ze mee.

‘Ik meen het, doe Oro de groeten. Het onderhoud van deze tunnels kost mij meer tijd dan ik zou willen. Ik zie hem te weinig!’

‘Dat is het eerste wat wij zullen doen,’ antwoordde Sylv plechtig, zonder het te menen.

Jule knikte automatisch.

‘Hopelijk hebben jullie genoten van jullie Grand Tour langs de families,’ zei Daro en draaide zich om. ‘Het is een eer die niet veel mensen van jullie afkomst toekomt. Je mag je vader dankbaar zijn, Sylv,’ voegde hij weglappend toe.

‘Families?’ vroeg Sylv verbaasd.

‘Steden. Steden bedoel ik natuurlijk!’ riep Daro lachend, als een komiek die een zaal aan het lachen probeert te krijgen na een verkeerd getimedede grap. ‘Het was een heel korte nacht, jongens.’

Sylv en Jule keken elkaar vragend aan en lachten hardop met de uit het zicht verdwijnende prins mee.

‘Bedankt meneer. En sorry, vooral sorry!’ riep Jule hem na, enigszins bijgekomen, maar nog steeds niets begrijpend van hetgeen zojuist was gebeurd.

‘Weet Daro Vyntari van jou en Nea?’ vroeg hij nadat de twee jongens voldoende afstand tussen henzelf en Daro hadden gecreëerd.

‘Blijkbaar,’ antwoordde Sylv afwezig.

‘Maar betekent dit dat jullie moeten trouwen?’

‘Dat denk ik niet.’

‘Wat dan wel? Is het niet verboden om –’

‘Weet ik niet, Jule. Weet ik niet.’

Een tijdlang liepen de twee vrienden stil achter elkaar door de schaars belichte tunnel.

‘Ken je dat gevoel, Sylv,’ zei Jule ineens, alsof het betreden van de stad hem uit een droom had gewerkt, ‘het gevoel dat alles wat om jou heen gebeurt, doelbewust in scène is gezet, enkel voor jou?’

‘Dat gevoel is een tegenaanval van je onderbewustzijn,’ zei Sylv plotseling helder, zonder een seconde na te denken. ‘Het leidt je af van de ontdekking dat eigenlijk niets ertoe doet. Avontuur is ’s levens beste mechanisme om de marathon richting het einde dragelijk te maken; ongeacht of die ontdekking van je juist is of niet. Ik ben blij dat het kind in je verre van dood is.’

Sylv sprak weer in lange zinnen, wat zorgde voor rust bij Jule. Bovendien waren Jule’s handen vies geworden in de tunnel en wilde hij niet aan zijn gezicht zitten. Hij besloot geen loze vragen te stellen en liep willig achter Sylv aan.

II

DE DOOD VAN MEVROUW DEVREAUX

“Slechte mensen verzamelen zich wanneer het kan, goede mensen wanneer het moet.” De grafsteen met deze woorden was het de eerste wat de teruggekomen reizigers zagen bij het verlaten van de tunnel in het Midwoudpark. Het was nog vroeg en het gras voelde zompig aan. Op wat ijverig tjirpende vogels na leek het uitgestorven. Het park was voor de rustzoekende inwoners van Impurum een aangename afleiding in de verder zo volgebouwde stad. Om dat zo te houden, had oud-keizer Simeon de grond lang geleden heilig verklaard en menselijke bouwwerken verboden. Voor de laatste rustplaats van Mevrouw Devreaux was er een uitzondering gemaakt.

SLECHTE MENSEN VERZAMELEN ZICH WANNEER HET KAN,
GOEDE MENSEN WANNEER HET MOET
CHRISTINE CARLISLE DEVREAUX
ONZE LIEVE MOEDER
WACHT MAAR

8

Sylv legde zijn hand op de oneffen grafsteen. Het witte graniet voelde onverwacht warm aan. Het korte oplichten van zijn ogen ontging Jule, die naar de gegraveerde tekst staarde.

‘Acht?’ zei hij. ‘Ik wist niet dat die vrouw zoveel kinderen had.’

‘Er is veel over die vrouw gezegd,’ zei Sylv. ‘De meeste verhalen over haar spreken elkaar tegen. In het ene verhaal is ze een simpele oude vrijster, in het andere een bezeten heks.’

‘Dat zou toch allebei kunnen?’ merkte Jule op.